

Motion till riksdagen

1987/88:A249

av Lars-Ove Hagberg och Paul Lestander (vpk)
om lönepolitik för jämlikhet och rättvisa

Samhället präglas alltmer av orättvisa förhållanden. Ägandet koncentreras, förmögenheterna ökar hos ett fåtal och de ekonomiska klyftorna ökar drastiskt. Löneorättvisorna består och utvidgas.

Under överklassen bildas ett nytt "frälse" som skall fullgöra den härskan- de klassens tjänster. Det är byråkrater, experter och chefer på olika nivåer. Det nya "frälset" i samhället utnämns till "duktiga" och outhärliga och skall därmed också belönas med höga löner och förmåner av allehanda slag såsom t. ex. leasingbilar och erbjudanden om attraktiva kapitalplaceringar.

I SAF:s nya organisationsmodeller spelar chefen en central roll. Den offentliga verksamheten "industrialiseras" snabbt genom att det privata näringslivets värderings- och arbetsorganisationsmodeller kritiklöst tillämpas.

Det är denna utveckling som ligger bakom de nya inkomst- och förmögen- hetsklyftorna i samhället. I den statliga personalpolitiken har alla SAF:s målsättningar anammats. Uppvärdering av chefsrollen och "duktiga" med- arbetare är centrala delar i den statliga personalpolitik som nu genomförs även i övrig offentlig förvaltning.

Resultaten är jättelika löner och förmåner till etablissemang. Generaldi- rektörer, chefer, politiker, direktörer, experter m.m. har fått sagolika löneyft i förhållande till de vanliga arbetarna inom industri, vård, omsorg och servicenäringsarna. Medan de senare får ett lönetak på 4 %, höjs etablissemangets löner med månadsbelopp som ibland överstiger en vanlig industri- eller vårdarbeters totala månadslön.

Ett skräckexempel är löneökningarna för 20 chefstjänstemän inom landstinget i Kopparbergs län. Där har landstingsdirektörerna fått en löneökning per månad med 9 163 kr. och dessutom fördelaktiga pensionsvill- kor. Bakgrunden är att de anställs på kontrakt.

Nu har utvecklingen gått för långt. Det är hög tid att stoppa denna ojämlika och orättvisa utveckling som är ett uttryck för makthavarnas och de styrandes förakt för vanliga arbetare.

Det är ingen tillfällighet att politiker och direktörer får stora löneyft. Det är SAF:s borgerliga värderingar som präglar privat näringsliv och numera även offentlig verksamhet. Regeringen med finansdepartementet i spetsen har följt med i utvecklingen. Det är den socialdemokratiska regeringen som utformat den statliga personalpolitiken, som innebär att chefslönerna höjs

och att offentlig verksamhet skall konkurrera i lönehänseende med det privata näringslivet.

Mot. 1987/88
A249

Det är nu hög tid att säga nej till denna utmanande utveckling och i stället föra fram arbetarrörelsens klassiska jämlikhetsideal och rättvisekrav som ledstjärnor. Den statliga personalpolitiken skall utformas utifrån krav om jämlikhet och rättvisa och från likalöns- och lika värderingsprincip.

När den offentliga sektorn skall försvara de höga lönerna hänvisas till det privata näringslivets höga chefslöner. Ett sätt att minska höglöneprincipen i löneutvecklingen är att göra en rejäl skärpning i marginalsatserna och begränsa avdragsrätten utöver boendet, som gör höglönesatsningar ointressanta.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till ny statlig personalpolitik som utgår från rättvisa och jämlikhet,

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att minska löneklyftorna genom skärpning av marginalsatserna.¹]

Stockholm i januari 1988

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Paul Lestander (vpk)

¹ 1987/88:Sk440